

Schriftelijke vragen 2025 Z/25/786050 /D-961738

Formulier voor het beantwoorden van schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 51 van het **Reglement van Orde** voor de vergadering van de raad van de gemeente **Gorinchem**.

Schriftelijke vragen van Dhr. Johan Klein van de fractie Stadsbelang Gorinchem, inzake kinderen en jongeren die niet naar school gaan, zijnde thuiszitters, d.d. 4 februari 2025

Stadsbelang is van mening dat alle kinderen ontwikkelrecht hebben. Een recht om uiteindelijk klaargemaakt te worden voor een kansrijke toekomst. Maar helaas is dit niet het geval voor alle kinderen uit onze gemeente. Volgens de oudervereniging van Thuiszitters Balans zijn er zo'n 70.000 kinderen in Nederland die niet of deels niet aansluiten bij het huidige onderwijs. Op het moment dat een kind langer dan vier weken niet naar school gaat, is er sprake van zogenoemde thuiszitten. Deze groep kinderen krijgen leerachterstand maar voelen zich ook buitengesloten en eenzaam. Terwijl dat juist in deze fase van hun leven erg belangrijk is voor de ontwikkeling van het kind. Om beter in beeld te krijgen hoe deze groep eruit ziet wil Stadsbelang de volgende vragen stellen aan het College van Burgemeester en Wethouders.

- 1. Hoeveel thuiszitters zijn er op dit moment in Gorinchem in beeld?**
- 2. Wat voor soort schoolverzuim (spijbelen, schoolweigering, onthouding van school, aanhoudende lichamelijke klachten/ziekte, geloofsovertuiging of uitsluiting van school) ziet het college vooral in deze groep?**
- 3. Bij hoeveel thuiszitters is er sprake van absoluut verzuim, langdurige verzuim, die verborgen thuis zitten en die nog in de onderzoeksfase zitten?**

Ook hebben kinderen die thuiszitten een effect op hun omgeving. Zo kunnen ouders niet naar werk omdat ze voor hun kinderen moeten zorgen, ze moeten meer kosten maken voor eventuele therapieën, thuisonderwijs of oppas zodat ouders kunnen werken. Daarnaast hebben thuiszitters negatieve effect op het gezin, dat blijkt uit onderzoek van o.a. Universiteit van Utrecht en Movisie. Daarom de volgende vragen:

- 4. Uit onderzoek van de belangenorganisatie Balans blijkt dat de kosten van een thuiszitter de maatschappij en voor de ouders tussen de €50.000,- en €100.000,- per jaar kosten per kind. Wat doet de gemeente nu om ouders te ondersteunen (eventueel in financiële deel)? Hoe ondersteunt de gemeente deze groep kinderen?**
- 5. Hoe ondersteunen onderwijsinstellingen ouders bij langdurig verzuim? Heeft het college in beeld hoe tevreden de ouders zijn over de kwaliteit van deze ondersteuning ?**

Het Rijk heeft binnen de categorie thuiszitters ook een specifieke groep bestempeld, namelijk de Vroegtijdige Schoolverlaters. Dit zijn kinderen van 12 t/m 23 jaar die zonder startkwalificatie school verlaten. Ook over deze groep heeft Stadsbelang vragen:

- 6. Hoeveel vroegtijdige schoolverlaters heeft Gorinchem op dit moment? Heeft het college in beeld wat hiervan de oorzaak is?**
- 7. Hoeveel Matchmakers zijn er op dit moment actief? Hoeveel schoolverlaters hebben ze kunnen re-integreren in onderwijs of op andere trajecten afgelopen jaren?**
- 8. Hoeveel jongeren vallen weer terug in het traject? Wie is uiteindelijk verantwoordelijk voor deze groep?**

Stadsbelang vindt het belangrijk dat partijen samenwerken om te voorkomen dat kinderen thuis komen te zitten of zorgen dat ze zo snel mogelijk uit deze positie raken.

- 9. Welke organisaties zijn betrokken bij deze doelgroepen en wie is de regievoerder over de thuiszitters en vroegtijdige schoolverlaters in het algemeen in Gorinchem?**
- 10. Wat is de visie van het college op de positie van thuiszitters, vroegtijdige schoolverlaters en hun ouders?**

Antwoorden van burgemeester en wethouders d.d. 04-03-2025:

1. Hoeveel thuiszitters zijn er op dit moment in Gorinchem in beeld?

Antwoord: Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaters (LVS) telt op dit moment 1 thuiszitter (ongeoorloofd) voor Gorinchem. De cijfers waaraan gerefereerd wordt, betreffen hoofdzakelijk thuiszitters die geoorloofd thuiszitten. Dus jongeren die ziek zijn, wachten op een behandeling of behandelplek, jongeren die wachten op een passende onderwijsplek etc. Zo heeft het samenwerkingsverband Driegang in Gorinchem 7 vrijgestelde kinderen. Zij ontvangen een zorgaanbod. Er zijn hier geen thuiszitters geregistreerd.

2. Wat voor soort schoolverzuim (spijbelen, schoolweigering, onthouding van school, aanhoudende lichamelijke klachten/ziekte, geloofsovertuiging of uitsluiting van school) ziet het college vooral in deze groep?

Antwoord: Volgens LVS is de thuiszitter uitgevallen op het MBO onderwijs.

3. Bij hoeveel thuiszitters is er sprake van absoluut verzuim, langdurig verzuim, die verborgen thuis zitten en die nog in de onderzoeksfase zitten?

Antwoord: Volgens LVS betreft het een situatie van absoluut verzuim (geen schoolinschrijving).

4. Uit onderzoek van de belangenorganisatie Balans blijkt dat de kosten van een thuiszitter de maatschappij en voor de ouders tussen de €50.000,- en €100.000,- per jaar kosten per kind. Wat doet de gemeente nu om ouders te ondersteunen (eventueel in financiële deel)? Hoe ondersteunt de gemeente deze groep kinderen?

Antwoord: In samenspraak met de thuiszitter en ouder(s)/verzorger(s) wordt gezocht naar een passende nieuwe MBO-opleiding.

5. Hoe ondersteunen onderwijsinstellingen ouders bij langdurig verzuim? Heeft het college in beeld hoe tevreden de ouders zijn over de kwaliteit van deze ondersteuning?

Antwoord: De samenwerkingsverbanden Onderwijs bieden kinderen extra ondersteuning op school. Dit wordt veelal met arrangementen of voorzieningen vorm gegeven. Wij streven naar 1 kind 1 plan. Dus waar zorg betrokken is, is de wens dat zorg en onderwijs samen tot een passende ondersteuning komen. We hebben geen beeld in hoeverre ouders hier tevreden over zijn.

6. Hoeveel vroegtijdige schoolverlaters heeft Gorinchem op dit moment? Heeft het college in beeld wat hiervan de oorzaak is?

Antwoord: Waarschijnlijk wordt bedoeld op voortijdig schoolverlaters (VSV-ers). Op 13-02-2025 had Gorinchem 292 zogenaamde 'oud VSV-ers', jongeren tussen de 18 t/m 22 jaar die geen schoolinschrijving hebben. Dit zijn jongeren die, ondanks hun vertrek uit het onderwijs, in de regio blijven wonen en niet de stap hebben gezet naar een vervolgopleiding. Daarnaast wordt rekening gehouden met jongeren die na 1 oktober 2024 zich hebben laten uitschrijven uit hun opleiding, de zogenaamde 'studie stakers'. Dat zijn 21 jongeren.

De oorzaken zijn:

- verkeerde opleidingskeuze
- gebrek aan passend stageplek
- gebrek aan motivatie,
- schoolklimaat (kwaliteit van de opleiding, de ondersteuningsstructuur)
- mentale problemen,
- ontbreken van een passend aanbod (jongeren met cognitieve en neurologische beperkingen).

7. Hoeveel Matchmakers zijn er op dit moment actief? Hoeveel schoolverlaters hebben ze kunnen re-integreren in onderwijs of op andere trajecten afgelopen jaren?

Antwoord: Voor Gorinchem is er 1 Matchmaker actief. In 2024 zijn in totaal 81 jongeren benaderd. Van deze jongeren zijn er 74 bereikt. Van de bereikte jongeren zijn er 16 begeleid naar:

- Onderwijs (3 jongeren)
- Werk (7 jongeren)
- Zorgtrajecten bij ketenpartners (5 jongeren)
- Adviesgesprekken (1 jongere)

Van de 81 benaderde jongeren:

- Hadden 35 jongeren een inkomen
- Hadden 12 jongeren een nieuwe inschrijving op school
- Wilden 10 jongeren geen begeleiding
- Had 1 jongere al een startkwalificatie behaald
- Waren 7 jongeren niet bereikt

8. Hoeveel jongeren vallen weer terug in het traject? Wie is uiteindelijk verantwoordelijk voor deze groep?

Antwoord: Voor zover het jongeren zijn die door MatchMakers zijn geplaatst, hebben we geen cijfers van jongeren die daarna weer zijn teruggevallen. Jongeren die geen startkwalificatie hebben en niet zijn ingeschreven op school, komen opnieuw in beeld via DUO bij Doorstroompunt als voortijdig schoolverlaters. Deze jongeren worden opnieuw door MatchMakers benaderd. In samenwerking met ketenpartners (voor Werk en Inkomen is dat AVRES, onderwijs met scholen, zorg/hulpverlening: het Sociaal Team), de jongere en diens netwerk wordt gezocht naar een passend nieuw traject.

9. Welke organisaties zijn betrokken bij deze doelgroepen en wie is de regievoerder over de thuiszitters en vroegtijdige schoolverlaters in het algemeen in Gorinchem?

Antwoord: Bij leer- en kwalificatieplichtige jongeren (tot 18 jaar) voert LVS regie als het gaat om ongeoorloofd schoolverzuim. Bij uitval van deze groep hangt het van de casus af, maar veelal is er dan samenwerking van LVS, Samenwerkingsverbanden Onderwijs, school, SWT, en mogelijk anderen. De regievoering is afhankelijk van de casus. Deze jongeren zijn wél in beeld. Maar bij de grote groep die 'geoorloofd' thuiszit of uitvalt, is het onderwijs primair aan zet. Daar heeft LVS geen zicht op. Bij jongeren vanaf 18 jaar geldt de leerplicht niet meer; de regie voor de groep voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie tot 27 jaar ligt bij het Doorstroompunt (MatchMakers).

10. Wat is de visie van het college op de positie van thuiszitters, vroegtijdige schoolverlaters en hun ouders?

Antwoord: Deze visie komt het beste tot uitdrukking in het feit dat we een wettelijke taak hebben in het uitvoeren van de Leerplichtwet. Hieronder valt dus ook het voorkomen en tegengaan van langdurig thuiszitten. De gemeente heeft deze taak belegd bij LVS van de Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid. Het voorkomen en terugdringen van verzuim en thuiszitters, plus het realiseren van passend en inclusiever onderwijs, zijn ook acties die bij het onderwijs liggen onder regie van de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs. Daarbij raken de onderwerpen leerplicht, jeugdgezondheidszorg, jeugdhulp en passend onderwijs elkaar. Dit maakt de aanpak thuiszitten tot een gedeelde verantwoordelijkheid en een gezamenlijke opgave van zowel het onderwijs, de samenwerkingsverbanden, als ook de gemeente.

Burgemeester en wethouders van Gorinchem,
de secretaris, de burgemeester,

